

OAST OF NW. AMERIC

Jack London

At the Na konci Rainbow's duhy End

They played a momentous rubber of whist, for the pair that lost was to dig a fishing hole. muži zrovna hráli, byla velmi významná, nebot dvojice poražených měla za úkol vykopat díru na chytání ryb.

mírně pokročilí

■ garamond

Z angličtiny přeložil Lukáš Houdek

Translation © Lukáš Houdek, 2005 ISBN 80-86379-99-X

Jack London (1876–1916)

Americký prozaik, dramatik a esejista. Jeho rozsáhlé dílo vychází ze zkušeností pestrého života nádeníka, dělníka, dobrodruha, socialistického propagandisty a publicisty. Často měnil svá zaměstnání (pracoval v továrně na konopí, lovil ústřice, byl zlatokopem) a tyto syrové životní zkušenosti ho přivedly ke studiu spisů Darwinových, Spencerových a Nietzscheových. V Oaklandu vstoupil do socialistické strany a jeho socialistické smýšlení se ještě prohloubilo za pobytu v Londýně, kde žil v chudinské čtvrti v East Endu. V posledních letech života psal téměř výhradně pro peníze a dostal se do hluboké lidské i umělecké krize (Démon alkohol). K nejslavnějším dílům patří romány a povídky nejenom z Aljašky a zlatokopeckého severu (Volání divočiny. Bílý tesák), ale jak je patrné z tohoto výboru, který vychází česky poprvé – i z prostředí tichomořských ostrovů.

The End of the Story

I

The table was of hand-hewn¹ spruce² boards, and the men who played whist had frequent difficulties in drawing home their tricks across the uneven surface. Though they sat in their undershirts, the sweat noduled and oozed³ on their faces; yet their feet, heavily moccasined and woolen-socked, tingled4 with the bite of the frost. Such was the difference of temperature in the small cabin between the floor level and a vard or more above it. The sheet-iron Yukon stove roared red-hot, vet, eight feet away, on the meat-shelf, placed low and beside the door, lay chunks⁵ of solidly frozen moose⁶ and bacon. The door, a third of the way up from the bottom, was a thick rime. In the chinking between the logs at the back of the bunks the frost showed white and glistening. A window of oiled paper furnished light. The lower portion of the paper, on the inside, was coated an inch deep with the frozen moisture of the men's breath.

They played a momentous rubber of whist, for the pair that lost was to dig a fishing hole through the seven feet of ice and snow that covered the Yukon.

"It's mighty unusual, a cold snap like this in March," remarked the man who shuffled. "What would you call it, Bob?"

"Oh, fifty-five or sixty below – all of that. What do you make it. Doc?"

^{1.} to hew, ir.v., hewed, hewn: To make or shape with or as if with an ax: *hew a path through the underbrush;* to cut down with an ax: to *hew an oak*. SEKAT, ŠTÍPAT, TESAT.

^{2.} spruce n.: Any of various coniferous evergreen trees of the genus *Picea*, having needlelike foliage, drooping cones, and soft wood often used for paper pulp. SMRK, JEHLIČNATÝ STROM.

^{3.} to ooze v.: To flow or leak out slowly, as through small openings; to disappear or ebb slowly: *His courage oozed away;* to progress slowly but steadily, *the herd oozes forward.* PROTÉKAT, PROSAKOVAT, MOKVAT.

^{4.} to tingle v.: To have a prickling, stinging sensation, as from cold:

Konec příběhu

I

Stůl byl vyroben z ručně otesaných smrkových prken. což mužům, hrajícím na jeho nerovném povrchu whist. často působilo potíže při přitahování štvchů. Přestože byli hráči oblečení jen v nátělnících, po tvářích jim stékaly kapky potu. Do nohou, důkladně chráněných mokasínami a vlněnými ponožkami, je však štípal mráz. Tak velký byl v malém srubu rozdíl mezi teplotou při zemi a jedním či více vardy^{A)} nad ní. Hučící oceloplechová kamna Yukon byla rozžhavená doruda, a přesto osm stop^{B)} od nich, na polici s masem umístěné nízko u dveří. ležely na kost zmrzlé špalky losího masa a slaniny. Dveře byly do výše jedné třetiny od podlahy pokryté silnou vrstvou jíní. Ve spárách mezi kládami přiléhajícími k pryčnám se bělala a třpytila jinovatka. Světlo dovnitř pronikalo oknem z voskovaného papíru. Jeho spodní část byla zevnitř pokrytá zmrzlou vlhkostí z dechu přítomných mužů, dosahující tloušťky jednoho palce^{C)}.

Partie whistu, kterou muži zrovna hráli, byla velmi významná, neboť dvojice poražených měla za úkol vykopat díru na chytání ryb skrz sedm stop sněhu a ledu, kterými byl Yukon pokrytý.

"Je to stejně zvláštní – březen, a takový ochlazení," poznamenal muž míchající karty. "Kolik bys hádal, Bobe?"

"Tak padesát pět nebo šedesát pod nulou – nejmíň. Co bys řekl ty, doktore?"

tingled all over with joy; to cause a prickling, stinging sensation or feeling: The straw tingled. CHVĚT SE, BODAT, PÍCHAT.

chunk n.: A thick mass or piece: a chunk of ice; informal: a substantial amount: won quite a chunk of money; a strong stocky horse. KUS, POLENO, ŠPALEK.

^{6.} moose n.: Large northern deer with enormous flattened antlers in the male; called elk in Europe and moose in North America. LOS AMERICKÝ.

^{7.} to shuffle v.: To put aside or under cover quickly; shunt: *shuffled the bill under a pile of junk mail*; jumble; to mix together. MÍCHAT KARTY, VYTÁČET SE, ŠOUPAT NOHAMA.

Doc turned his head and glanced at the lower part of the door with a measuring eye.

"Not a bit worse than fifty. If anything, slightly under – say forty-nine. See the ice on the door. It's just about the fifty mark, but you'll notice the upper edge is ragged. The time she went seventy the ice climbed a full four inches higher." He picked up his hand, and without ceasing 1 from sorting called "Come in," to a knock on the door.

The man who entered was a big, broad-shouldered Swede, though his nationality was not discernible² until he had removed his ear-flapped cap and thawed³ away the ice which had formed on beard and mustache and which served to mask his face. While engaged in this, the men at the table played out the hand.

"I hear one doctor feller stop this camp," the Swede said inquiringly, looking anxiously from face to face, his own face haggard⁴ and drawn from severe and long-endured pain. "I come long way. North fork of the Whyo."

"I'm the doctor. What's the matter?"

In response, the man held up his left hand, the second finger of which was monstrously swollen⁵. At the same time he began a rambling, disjointed history of the coming and growth of his affliction.

"Let me look at it," the doctor broke in impatiently. "Lay it on the table. There, like that."

Tenderly, as if it were a great boil, the man obeyed.

"Humph," the doctor grumbled. "A weeping sinew. And travelled a hundred miles to have it fixed. I'll fix it in a jiffy. You watch me, and next time you can do it yourself."

^{1.} to cease v.: To put an end to; discontinue. *The factory ceased production;* synonym – stop. ZASTAVIT, PŘESTAT, USTAT.

^{2.} discernible adj.: Perceptible by the senses or intellect; things happen in the earth and sky with no discernible cause; no discernible progress in the negotiations; the skyline is easily discernible even at a distance of several miles. ROZEZNATELNÝ, ZJISTITELNÝ, ZŘEJMÝ.

^{3.} to thaw v.: To change from a frozen soil to a liquid by gradual warming; to lose stiffness, numbness, or impermeability by being warmed: *left the frozen turkey out until it thawed; thawed out by sitting next to*

Doktor se otočil a pohledem přeměřil spodní část dveří.

"Ani o chlup méně než padesát. Když už, tak něco málo nad. Řekněme devětačtyřicet. Podívejte se na ten led na dveřích. Dosahuje akorát tak k padesátce, ale všimněte si, že jeho horní hrana je nerovná. Když bylo tenkrát sedmdesát, vystoupal led o celé čtyři palce výš." Pak zvedl své karty, a aniž je přestal rovnat, vykřikl "Jen dál", sotva se ozvalo zaklepání na dveře.

Dovnitř vstoupil urostlý ramenatý Švéd, jehož národnost vyšla najevo, až když si sundal čepici s klapkami na uši a nechal roztát led na kníru a vousech, který mu zakrýval tvář. Muži za stolem mezitím dohráli svou hru.

"Slyšel jsem, že tady ve táboře být nějaký doktor," pronesl Švéd tázavě, přičemž pohledem neklidně těkal z jedné tváře na druhou. Jeho vlastní obličej byl poznamenaný vyčerpáním a intenzivní, dlouho snášenou bolestí. "Jedu z daleka. Severní soutok Whyo."

"Já jsem doktor. Co se děje?"

Muž namísto odpovědi zvedl levou ruku. Její ukazováček byl nateklý do obrovských rozměrů. Zároveň začal rozvláčně a nesouvisle popisovat počátek a průběh svého soužení.

"Dovolte, podívám se na to," skočil mu netrpělivě do řeči doktor. "Položte ji na stůl. Sem, tak."

Opatrně, jako by se jednalo o velký vřed, muž uposlechl.

"Hm," zabručel doktor. "Ganglion. A on jede sto mil cesty, aby si to nechal dát do pořádku. Spravím to během chvilky. Dívej se a příště si to můžeš udělat sám."

the stove; to become warm enough for snow and ice to melt. TÁT, ROZPOUŠTĚT, ROZMRAZIT.

^{4.} haggard adj.: Appearing worn and exhausted; gaunt; wild or distraught in appearance. *Her face was drawn and haggard from sleep-lessness*. VYJEVENÝ, ZTRHANÝ, VYČERPANÝ.

^{5.} to swell ir.v., swelled, swelled, or swollen: To increase in size or volume as a result of internal pressure; expand. *The bellies of the starving children are swelling*. OTÉKAT, ZDUŘET, ZVĚTŠIT.

Without warning, squarely and at right angles, and savagely¹, the doctor brought the edge of his hand down on the swollen crooked² finger. The man yelled with consternation and agony. It was more like the cry of a wild beast, and his face was a wild beast's as he was about to spring on the man who had perpetrated the joke.

"That's all right," the doctor placated sharply and authoritatively. "How do you feel? Better, eh? Of course.

Next time you can do it yourself – Go on and deal, Strothers. I think we've got you."

Slow and ox-like, on the face of the Swede dawned³ relief and comprehension. The pang over, the finger felt better. The pain was gone. He examined the finger curiously, with wondering eyes, slowly crooking it back and forth. He reached into his pocket and pulled out a gold-sack.

"How much?"

The doctor shook his head impatiently. "Nothing, I'm not practising – Your play, Bob."

The Swede moved heavily on his feet, re-examined the finger, then turned an admiring gaze on the doctor.

"You are a good man. What your name?"

"Linday, Doctor Linday," Strothers answered, as if solicitous⁴ to save his opponent from further irritation.

"The day's half done," Linday said to the Swede, at the end of the hand, while he shuffled. "Better rest over tonight. It's too cold for travelling. There's a spare bunk⁵."

He was a slender⁶ brunette of a man, lean-cheeked, thinlipped, and strong. The smooth-shaven face was a healthy sallow. All his movements were quick and precise.

^{1.} savagely der.from savage adj.: Not domesticated or cultivated; wild: savage beasts of the jungle; not civilized; barbaric: savage people, vicious or merciless; brutal: a savage attack on a political rival; synonym – cruel. BARBARSKÝ, DIVOŠSKÝ, HRUBÝ.

^{2.} crook n.: A part that is curved or bent like a hook; a curve or bend; a turn: *a crook in the path*. OHYB, ZÁTOČINA, ZÁKRUT.

^{3.} to dawn v.: To begin to become light in the morning; to begin to appear or develop; emerge: *Realization of the danger soon dawned on us.* ÚSVIT, ZAČÁTEK, ZÁBLESK.

Potom bez varování snesl prudkým a kolmým pohybem hranu své dlaně na nateklý, pokřivený prst. Muž bolestí a leknutím vykřikl. Jeho hlas připomínal řev divokého zvířete a také jeho obličej se podobal tváři šelmy, připravené vymrštit se na toho, kdo se provinil tak nejapným vtipem.

"Všechno v pořádku," uklidnil ho příkře a rozkazovačně doktor. "Jak se cítíš? Líp, řekl bych. Samozřejmě. Příště to zvládneš sám – rozdávej, Strothersi. Podle všeho vás máme na lopatě."

Pomalu, s výrazem podobným dobytčeti, se na Švédově tváři začala zračit úleva a pochopení. Bolest byla pryč. Zvědavě zkoumal svůj prst, ohýbaje jím pomalu sem a tam. Pak sáhl do kapsy a vytáhl váček zlata.

..Kolik?"

Doktor netrpělivě zavrtěl hlavou. "Nic, medicínu už neprovozuji – jsi na řadě, Bobe."

Švéd ztěžka přešlápnul, znovu si prohlédnul svůj prst a obdivně se zadíval na doktora.

"Jste dobrý člověk. Jak jmenujete?"

"Linday, doktor Linday," odpověděl Strothers, zřejmě ve snaze ušetřit svého protihráče dalšího vyrušení.

"Polovina dne je pryč," řekl Linday Švédovi na konci hry při míchání karet. "Uděláte lépe, když dneska zůstanete tady. Na cestování je zima. Jednu pryčnu máme volnou."

Linday byl štíhlý snědý muž s hubenými tvářemi, tenkými rty a energickým vystupováním. Jeho hladce oholená tvář měla zdravě žlutý odstín a jeho pohyby byly

^{4.} solicitous adj.: Concerned: *a solicitous parent*; expressing care or concern: *made solicitous inquiries about our family*; synonym – thoughtful. STAROSTLIVÝ, ÚZKOSTLIVÝ, DYCHTIVÝ.

^{5.} bunk n.: A narrow bed built like a shelf into or against a wall, as in a ship's cabin. KAVALEC, LŮŽKO, PALANDA.

^{6.} slender adj.: Having little width in proportion to height or length; long and thin: *a slender rod;* small in amount or extent; meager: *slender wages; a slender chance of survival*. ŠTÍHLÝ, ÚTLÝ, HUBENÝ.

He did not fumble¹ with his cards. The eyes were black, direct, and piercing, with the trick of seeming to look beneath the surfaces of things. His hands, slender, fine and nervous, appeared made for delicate work, and to the most casual eye they conveyed an impression of strength.

"Our game," he announced, drawing in the last trick. "Now for the rub and who digs the fishing hole."

A knock at the door brought a quick exclamation² from him.

"Seems we just can't finish this rubber," he complained, as the door opened. "What's the matter with you?" – this last to the stranger who entered.

The newcomer vainly strove³ to move his ice-bound jaws and jowls⁴. That he had been on trail for long hours and days was patent. The skin across the cheek-bones was black with repeated frost-bite. From nose to chin was a mass of solid ice perforated by the hole through which he breathed. Through this he had also spat tobacco juice, which had frozen, as it trickled, into an amber-colored icicle, pointed like a Van Dyke beard.

He shook his head dumbly, grinned with his eyes, and drew near to the stove to thaw his mouth to speech. He assisted the process with his fingers, clawing off fragments of melting ice which rattled and sizzled on the stove.

"Nothing the matter with me," he finally announced. "But if they's a doctor in the outfit he's sure needed. They's a man up the Little Peco that's had a ruction⁵ with a panther, an' the way he's clawed⁶ is something scand'lous."

to fumble v.: To touch or handle nervously or idly: fumble with a necktie; to feel or make (one's way) awkwardly. HRÁT SI, ZÁPOLIT, TÁPAT.

^{2.} exclamation n.: An abrupt, forceful utterance: *an exclamation of delight;* an outcry, as of protest. VÝKŘIK, ZVOLÁNÍ, POKŘIK.

^{3.} to strive ir.v., strove, striv-en, or strived: To exert much effort or energy; endeavor; to struggle or fight forcefully; contend: *strive against injustice*. SNAŽIT SE, USILOVAT, ZÁPASIT.

rychlé a přesné. Karty svíral v ruce pevně; nehrál si s nimi. Oči měl černé, pohled přímý a pronikavý, jakoby obdařený schopností vidět pod povrch věcí. Ruce, štíhlé, jemné a nervózní, se zdály být stvořeny k delikátní práci a při povrchním pohledu vzbuzovaly zdání síly.

"Naše hra," ohlásil, když sbíral poslední štych. "A teď o rub^{D)} a to, kdo půjde kopat díru na ryby."

Zaklepání na dveře ho přimělo k výkřiku.

"Vypadá to, že tenhle robber prostě nedohrajeme," stěžoval si, zatímco se otevíraly dveře. "A copak se přihodilo vám?" – poslední slova patřila cizinci, který právě vstoupil.

Nově příchozí se pokusil rozpohybovat zamrzlé čelisti a tváře, ale bez výsledku. Bylo patrné, že na cestě strávil dlouhé hodiny a dny. Kůži na lícních kostech měl zčernalou několikerým omrznutím. Od nosu k bradě se táhla souvislá ledová vrstva, proděravěná otvorem, kterým dýchal. Skrz něj také vyplivnul žvýkací tabák, který při stékání zamrznul do jantarově žlutého rampouchu, svým špičatým zakončením připomínajícího bradku.

Muž němě zavrtěl hlavou, usmál se očima a přešel blíž ke kamnům, aby mu ústa roztála a mohl promluvit. Prsty přitom odlamoval kousky tajícího ledu, který na kamnech poskakoval a prskal.

"Mně se nestalo nic," řekl konečně. "Ale jestli je v týhle partě doktor, tak by se určitě hodil. Nahoře proti proudu Little Peco je chlap, co se dostal do křížku s panterem, a je potrhanej až hrůza."

^{4.} jowl n.: The jaw, especially the lower jaw; the cheek. ČELIST, SANICE, TVÁŘ.

^{5.} ruction n.:. A riotous disturbance; a noisy quarrel. POVYK.

^{6.} claw n... A sharp, curved, horny structure at the end of a toe of a mammal, reptile, or bird. v. To scratch, dig, tear, or pull with or as if with claws. *They clawed their way to the top of the mountain*. DRÁP, PAŘÁT: DRÁPAT, ŠKRÁBAT.

"How far up?" Doctor Linday demanded.

"A matter of a hundred miles."

"How long since?"

"I've been three days comin' down."

"Bad?"

"Shoulder dislocated. Some ribs broke for sure. Right arm broke. An' clawed clean to the bone most all over but the face". We sewed¹ up two or three bad places temporary, and tied arteries with twine²."

"That settles it," Linday sneered.

"Where were they?"

"Stomach."

"He's a sight by now."

"Not on your life. Washed clean with bug killin' dope before we stitched. Only temporary anyway. Had nothin' but linen thread, but washed that, too."

"He's as good as dead," was Linday's judgment, as he angrily fingered the cards.

"Nope. That man ain't³ goin' to die. He knows I've come for a doctor, an' he'll make out to live until you get there. He won't let himself die. I know him."

"Christian Science and gangrene, eh?" came the sneer. "Well, I'm not practising. Nor can I see myself travelling a hundred miles at fifty below for a dead man."

"I can see you, an' for a man a long ways from dead."

^{1.} to sew ir.v., sewed, sewn: To make, repair, or fasten by stitching, as with a needle and thread or a sewing machine: *sew a dress; sew on a button;* to furnish with stitches for the purpose of closing, fastening, or attaching: *sew an incision closed.* ŠÍT, SEŠÍT, PŘIŠÍT.

"Jak daleko proti proudu?" zeptal se doktor Linday.

"Bude to nějakejch sto mil."

"Kdy se to stalo?"

"Cesta sem mi trvala tři dny."

"Je to zlé?"

"Vykloubený rameno. Určitě pár zlámanejch žeber. Zlomená pravá ruka. A skoro na celým těle kromě tváře potrhanej až na kost. Dvě tři nejhorší místa jsme dočasně sešili, tepny zavázali nití."

"Tak to bychom měli," ušklíbl se Linday. "Kde to bylo?"

..Na břiše."

"Touhle dobou už bude po něm."

"Tak to zas ne. Než jsme se dali do šití, všechno jsme opláchli vodičkou proti bacilům. Stejně je to jenom dočasně. Měli jsme sice jen lněný vlákno, ale to jsme taky umyli."

"Jako by už byl mrtvý," usoudil Linday, hněvivě mnoucí karty.

"Ba ne. Ten chlap neumře. Ví, že jsem jel pro doktora, a bude žít, dokud nepřijedete. Nenechá se umřít. Znám ho."

"Tedy uzdravující víra v kombinaci s gangrénou, že?" zněla kousavá odpověď. "V každém případě medicínu už neprovozuji. Taky si dost dobře nedokážu představit, že cestuji sto mil při mínus padesáti kvůli mrtvole."

"Já si to zas představit dokážu, navíc kvůli chlapovi, kterej zdaleka mrtvej není."

^{2.} twine n.: A strong string or cord made of two or more threads twisted together; something formed by twining: *a twine of bread dough*, a tangle; a knot, MOTOUZ, PROVÁZEK, NIT.

^{3.} ain't v. nonstandard: Contraction of *am not*, used also as a contraction for *are not*, *is not*, *has not*, and *have not*. NENÍ...

Linday shook¹ his head. "Sorry you had your trip for nothing. Better stop over for the night."

"Nope. We'll be pullin' out in ten minutes."

"What makes you so cocksure?" Linday demanded testily.

Then it was that Tom Daw made the speech of his life.

"Because he's just goin' on livin' till you get there, if it takes you a week to make up your mind. Besides, his wife's with him, not sheddin'² a tear, or nothin', an' she's helping him live till you come. They think a almighty heap of each other, an' she's got a will like hisn. If he weakened, she'd just put her immortal soul into hisn an' make him live. Though he ain't weakenin' none, you can stack³ on that. I'll stack on it. I'll lay you three to one, in ounces, he's alive when you get there. I got a team of dawgs down the bank. You ought to allow to start in ten minutes, an' we ought to make it back in less'n three days because the trail's broke. I'm going down to the dawgs now, an' I'll look for you in ten minutes."

Tom Daw pulled down his ear-flaps, drew on his mittens⁴, and passed out.

"Damn him!" Linday cried, glaring⁵ vindictively⁶ at the closed door.

^{1.} to shake ir.v., shook, shak-en: To cause to move to and fro with jerky movements; to cause to lose stability or waver: *a crisis that shook my deepest beliefs*; to disturb or agitate; unnerve: *She was shaken by the news of the disaster*. TŘÁST, LOMCOVAT, MÁVAT, VRTĚT.

^{2.} to shed v.: To cause to pour forth: *shed tears*, to lose by natural process: *a snake shedding its skin*. RONIT, ŠÍŘIT.

^{3.} to stack v.: To arrange in a stack; pile; to prearrange the order of (a deck of cards) so as to increase the chance of winning; VRSTVIT, KUPIT.

Linday zavrtěl hlavou. "Mrzí mě, že jste se trmácel zbytečně. Bude lepší, když zůstanete přes noc."

"Ba ne. Za deset minut vyrážíme."

"Jak si můžete být tak jistý?" zeptal se Linday podrážděně.

Na to pronesl Tom Daw největší řeč svého života.

"Protože on bude žít do tý doby, dokud nepřijedete, i kdyby jste se měl rozhodovat tejden. Navíc je s ním jeho žena, která neuronila jedinou slzu, a ta mu pomáhá přežít do vašeho příjezdu. Jeden na druhýho nedají dopustit a její vůle je zrovna tak silná jako jeho. Kdyby zeslábl, vsadila by svojí nesmrtelnou duši do tý jeho a udržela by ho při životě. Ale on neslábne, můžete se vsadit. Já se klidně vsadím. Vsadím se s váma tři ku jedný v uncích, že až přijedeme, bude živej. Dole u řeky mám psí spřežení. Měl byste se zařídit tak, abysme mohli za deset minut vyrazit, a zpáteční cestu bysme měli stihnout za míň jak tři dny, protože stezka je projetá. Já teď půjdu za psama a za deset minut si vás najdu."

Tom Daw si stáhnul klapky na uši, navlékl si palčáky a vyrazil ven.

"Zatracenej chlap!" vykřikl Linday, s očima pomstychtivě upřenýma na zavřené dveře.

^{4.} mitten n.: A covering for the hand that encases the thumb separately and the four fingers together. PALČÁK, RUKAVICE.

^{5.} to glare v.: To stare fixedly and angrily, synonym – gaze; to shine intensely and blindingly: *A hot sun glared down on the desert;* to be conspicuous; stand out obtrusively: *The headline glared from the page*. TŘPYTIT, OSLŇOVAT, ZÁŘIT.

^{6.} vindictive adj.: Disposed to seek revenge; revengeful; marked by or resulting from a desire to hurt; spiteful. *He plotted vindictively against his former superiors*. MSTIVÝ, POMSTYCHTIVÝ.

That night, long after dark, with twenty-five miles behind them, Linday and Tom Daw went into camp. It was a simple but adequate affair: a fire built in the snow; alongside, their sleeping-furs spread¹ in a single bed on a mat of spruce boughs²; behind the bed an oblong of canvas stretched to refract the heat. Daw fed the dogs and chopped ice and firewood. Linday's cheeks burned with frost-bite as he squatted³ over the cooking. They ate heavily, smoked a pipe and talked while they dried their moccasins before the fire, and turned in to sleep the dead sleep of fatigue and health.

Morning found the unprecedented cold snap⁴ broken. Linday estimated the temperature at fifteen below and rising. Daw was worried. That day would see them in the canyon, he explained, and if the spring thaw set in the canyon would run open water. The walls of the canyon were hundreds to thousands of feet high. They could be climbed, but the going would be slow.

Camped well in the dark and forbidding gorge⁵, over their pipe that evening they complained of the heat, and both agreed that the thermometer must be above zero, – the first time in six months.

"Nobody ever heard tell of a panther this far north," Daw was saying. "Rocky called it a cougar. But I shot a many of 'em down in Curry County, Oregon, where I come from, an' we called 'em panther. Anyway, it was a bigger cat than ever I seen. It was sure a monster cat. Now how'd it ever stray⁶ to such out of the way huntin' range? – that's the question."

^{1.} to spread ir.v., spread, spread: To open to a fuller extent or width; stretch: *spread out the tablecloth; a bird spreading its wings;* move farther apart: *spread her fingers*. ŠÍŘIT, ROZPROSTŘÍT.

^{2.} bough n.: Any of the larger branches of a tree. HLAVNÍ VĚTEV.

^{3.} to squat v.: To sit in a crouching position with knees bent and the buttocks on or near the heels; to crouch down, as an animal does; to settle on unoccupied land without legal claim. *In some cultures, the women give birth while squatting.* DŘEPĚT, SEDĚT NA BOBKU.

Když se toho dne večer Linday a Daw po dvaceti pěti mílích cesty utábořili, bylo už dávno po setmění. Tábor to byl jednoduchý, ale postačující: ohniště na sněhu, vedle něj jejich spací kožešiny roztažené do jediného lůžka na rohoži ze smrkových větví a za lůžkem napnutá obdélníková celta k odrážení tepla. Daw nakrmil psy, nasekal led a dřevo. Lindaye, dřepícího nad vařením, pálily omrzlé tváře. Když se pořádně najedli, kouřili dýmky a rozmlouvali, zatímco jejich mokasíny vysychaly u ohně. Pak se uložili k bezesnému spánku unavených a zdravých.

Ráno už bylo nebývalé ochlazení na ústupu. Linday odhadoval teplotu na minus patnáct a stále stoupající. Daw neskrýval své obavy. Jak vysvětlil, čekala je cesta kaňonem, a pokud by začalo jarní tání, narazili by v něm na proudící vodu. Stěny kaňonu přitom dosahovaly výšky několika stovek až tisícovek stop, a třebaže je bylo možné překonat, jejich postup by se zpomalil.

Když se toho večera utábořili v hloubi temné a nepřívětivé rokliny, stěžovali si při dýmce na horko a shodli se, že teploměr musí být nad nulou – poprvé za půl roku.

"Nikdo jaktěživ neslyšel, že by se panter někdy objevil takhle vysoko na severu," řekl Daw. "Rocky říkal, že to byla puma. Ale těch já u nás dole v Curry County v Oregonu zastřelil pěknou řádku a my jim říkali panter. Každopádně to byla ta největší kočka, jakou jsem kdy viděl. Byl to učiněnej kočičí obr. Ale jak se jen mohla zatoulat na tak vzdálený loviště – o to tady běží."

Linday nic neříkal a pouze přikyvoval. Z mokasín

^{4.} snap n.: A sudden sharp cracking sound or the action producing such a sound; a sudden release of something held under pressure or tension. *He can hear the snap of a twig.* KOUSNUTÍ, PRÁSKNUTÍ.

^{5.} gorge n.: A deep narrow passage with steep rocky sides; a ravine; narrow entrance into the outwork of a fortification. ROKLINA, STRŽ. **6. to stray,** v.: To move away from a group, deviate from the correct course, or go beyond established limits; to become lost; to roam; synonym – wander. *The child strayed from the path and her parents lost sight of her.* BLOUDIT, ODBOČIT, ODCHÝLIT SE.

Linday made no comment. He was nodding. Propped on sticks, his moccasins steamed unheeded¹ and unturned. The dogs, curled in furry balls, slept in the snow. The crackle of an ember accentuated the profound of silence that reigned. He awoke with a start and gazed at Daw, who nodded and returned the gaze. Both listened. From far off came a vague disturbance that increased to a vast and somber roaring. As it neared, ever-increasing, riding the mountain tops as well as the canyon depths, bowing the forest before it, bending the meager², crevice-rooted pines on the walls of the gorge, they knew it for what it was. A wind, strong and warm, a balmy gale, drove past them, flinging a rocket-shower of sparks from the fire. The dogs, aroused, sat on their haunches, bleak noses pointed upward, and raised the long wolf howl³.

"It's the Chinook," Daw said.

"It means the river-trail, I suppose?"

"Sure thing. And ten miles of it is easier than one over the tops." Daw surveyed Linday for a long, considering minute. "We've just had fifteen hours of trail," he shouted above the wind, tentatively, and again waited. "Doc," he said finally, "are you game?"

For answer, Linday knocked out his pipe and began to pull on his damp moccasins. Between them, and in a few minutes, bending to the force of the wind, the dogs were harnessed⁴, camp broken, and the cooking outfit and unused sleeping-furs lashed on the sled. Then, through the darkness, for a night of travel, they churned out on the trail Daw had broken nearly a week before. And all through the night the Chinook roared and they urged the

^{1.} unheeded der. from to heed v.: To pay attention to; listen to and consider: *He did not heed my gibes, and chattered on.* VĚNOVAT POZORNOST, BÝT POZORNÝ.

^{2.} meager adj.: Deficient in quantity, fullness, or extent; scanty, deficient in richness, fertility, or vigor; feeble: *the meager soil of an eroded plain*. HUBENÝ, NEPLODNÝ.

^{3.} to howl v.: To utter or emit a long, mournful, plaintive sound; to cry

opřených o klacky stoupala pára. Linday jim však nevěnoval žádnou pozornost a neměl se k tomu, aby je otočil.

Psi spali, stočení na sněhu do chlupatých klubíček. Prasknutí žhavého uhlíku ještě znásobilo všudypřítomné ticho. Linday se s trhnutím probudil a podíval se na Dawa, který přikývl a jeho pohled opětoval. Pak oba naslouchali. Z velké dálky se ozval zprvu nezřetelný zvuk, který však brzy přerostl v mohutné, zlověstné burácení, jež se blížilo a sílilo, přičemž osedlávalo vrcholky hor stejně jako propasti kaňonu, sklánělo před sebou les a ohýbalo tenké borovice, vyrůstající ze štěrbin na stěnách rokle. Oba poznali, s čím mají tu čest. Kolem nich se prohnal silný a teplý vítr, vánek, který vymetl z ohně prskající oblak jisker. Probuzení psi seděli, a s větrem ošlehanými čenichy zamířenými vzhůru spustili táhlé, vlčí vytí.

"Je to chinook^{E)}," řekl Daw.

"Tedy vzhůru na říční stezku."

"Přesně tak. Deset mil po řece je snazších než jedna vrchem." Daw upřel na Lindaye dlouhý, zpytavý pohled. "Máme za sebou patnáct hodin cesty," překřikl vítr a znovu se váhavě odmlčel. "Doktore," řekl konečně, "zvládnete to?"

Linday místo odpovědi vyklepal dýmku a začal si nazouvat vlhké mokasíny. Soupeříce s nápory větru pak společně během několika minut zapřáhli psy, strhli tábor a připevnili kuchyňské náčiní a nepoužité kožešiny na saně. Potom vyrazili do tmy, na noční cestu stezkou, kterou Daw bezmála před týdnem projel. Chinook burácel

or wail loudly, as in pain, sorrow, or anger. He gave a howl of pain. VYT. SKUČET. KVILET.

^{4.} to harness v.: The gear or tackle, other than a yoke, with which a draft animal pulls a vehicle or implement; something resembling such gear or tackle, as the arrangement of straps used to hold a parachute to the body; to put a harness on (a draft animal). *Harness the horse*. ZAPŘÁHNOUT, VYZBROJIT.

weary dogs and spurred their own jadded muscles. Twelve hours of it they made, and stopped for breakfast after twenty-seven hours on trail.

"An hour's sleep," said Daw, when they had wolfed pounds of straight moose-meat fried with bacon.

Two hours he let his companion sleep, afraid himself to close his eyes. He occupied himself with making marks upon the soft-surfaced, shrinking¹ snow. Visibly it shrank. In two hours the snow level sank three inches. From every side, faintly heard and near, under the voice of the spring wind, came the trickling² of hidden waters. The Little Peco, strengthened by the multitudinous streamlets³, rose against the manacles of winter, riving the ice with crashings and snappings.

Daw touched Linday on the shoulder; touched him again; shook, and shook violently.

"Doc," he murmured4 admiringly. "You can sure go some."

The weary black eyes, under heavy lids, acknowledged the compliment.

"But that ain't the question. Rocky is clawed something scand'lous. As I said before, I helped sew up his inards. Doc ..." He shook the man, whose eyes had again closed. "I say, Doc! The question is: can you go some more?— hear me? I say, can you go some more?"

The weary dogs snapped and whimpered⁵ when kicked from their sleep. The going was slow, not more than two miles an hour, and the animals took every opportunity to lie down in the wet snow.

^{1.} to shrink ir.v., shrank, shrunk, or shrunk-en: To become constricted from heat, moisture, or cold; to become reduced in amount or value; dwindle: His savings quickly shrank. SRAZIT SE, ZMENŠOVAT SE, SCHOULIT SE.

^{2.} to trickle v.: To flow or fall in drops or in a thin stream, to move or proceed slowly or bit by bit: *The audience trickled in*. CRČET, KAPAT, ŘINOUT.

^{3.} streamlet n.: A small stream. POTŮČEK, PROUD.

celou noc, zatímco muži pobízeli znavené psy i vlastní umdlévající svalstvo. Urazili tak dalších dvanáct hodin a na snídani se zastavili po dvaceti sedmi hodinách cesty.

"Hodina na spánek," řekl Daw, když zhltli několik liber losího masa, usmaženého se slaninou.

Dvě hodiny nechal Daw spát svého společníka, zatímco sám obavami nezamhouřil oka a krátil si čas umisťováním značek na rozměklý, tající sníh. Ubývání sněhu bylo dobře patrné; během dvou hodin klesnul o tři palce. Ze všech stran, sotva slyšitelně a přece zblízka, tišeji než hlas jarního větru, k nim doléhalo bublání skrytých vod. Little Peco, posílená bezpočtem pramínků, se vzepřela okovům zimy a nadělala do ledu mnoho děr a prasklin.

Daw se dotknul Lindayova ramene, pak znovu, zatřepal s ním a potom prudčeji.

"Doktore," zašeptal obdivně. "Dokážete urazit kus cesty, to se musí nechat."

Unavené černé oči pod ztěžklými víčky mu daly najevo, že berou jeho poklonu na vědomí.

"Jenže o to tu teď neběží. Rocky je potrhanej až hrůza. Jak už jsem řekl, pomáhal jsem šít jeho vnitřnosti. Doktore..." Zatřásl mužem, jehož oči se znovu zavřely. "Povídám, doktore! Teď běží o tohle: můžete pokračovat dál? – slyšíte mě? Říkám, můžete pokračovat dál?"

Unavení psi, probuzení kopanci, kolem sebe cvakali zuby a kňučeli. Postupovali pomalu, sotva dvě míle za hodinu, a zvířata využila každé příležitosti k odpočinku na mokrém sněhu.

^{4.} to murmur v.: A low, indistinct, continuous sound: *spoke in a murmur; the murmur of the waves*, an indistinct, whispered, or confidential complaint; a mutter, to make a low, continuous, indistinct sound or succession of sounds; to complain in low mumbling tones; grumble. MUMLAT, ŠEPTAT.

^{5.} to whimper v.: To cry or sob with soft intermittent sounds; whine; synonym - cry; to complain. KŇUČET, FŇUKAT.

"Twenty miles of it, and we'll be through the gorge," Daw encouraged. "After that the ice can go to blazes, for we can take to the bank, and it's only ten more miles to camp. Why, Doc, we're almost there. And when you get Rocky fixed up, you can come down in a canoe in one day."

But the ice grew more uneasy under them, breaking loose from the shore-line and rising steadily¹ inch by inch. In places where it still held to the shore, the water overran and they waded² and slushed³ across. The Little Peco growled and muttered. Cracks and fissures were forming everywhere as they battled on for the miles that each one of which meant ten along the tops. "Get on the sled, Doc, an' take a snooze⁴," Daw invited. The glare from the black eyes prevented him from repeating the suggestion.

As early as mid-day they received definite warning of the beginning of the end. Cakes of ice, borne downward in the rapid current, began to thunder beneath the ice on which they stood. The dogs whimpered anxiously and yearned⁵ for the bank.

"That means open water above," Daw explained. "Pretty soon she'll jam somewheres, an' the river'll raise a hundred feet in a hundred minutes. It's us for the tops if we can find a way to climb out. Come on! Hit her up! An' just to think, the Yukon'll stick solid for weeks."

Unusually narrow at this point, the great walls of the canyon were too precipitous to scale. Daw and Linday had to keep on; and they kept on till the disaster happened. With a loud explosion, the ice broke asunder midway under the team. The two animals in the middle

^{1.} steady adj.: Firm in position or place; fixed, direct and unfaltering; sure, free or almost free from change, variation, or fluctuation; uniform: a steady increase in value; a steady breeze; not easily excited or upset: steady nerves. STABILNÍ, TRVALÝ, PEVNÝ.

^{2.} to wade v.: To walk in or through water or something else that similarly impedes normal movement; to cross or pass through (water, for example) with difficulty: wade a swift creek. BROUZDAT, BRODIT.

^{3.} to slush v. der. from slush n.: Partially melted snow or ice, soft mud; slop; mire. v.: To walk or proceed through slush; to make a splashing

"Ještě dvacet mil tohohle a budeme z rokliny venku," povzbuzoval Daw. "Potom ať si jde všechen led k čertu, protože můžeme vylézt na břeh a do tábora už to bude jen deset mil. A až Rockyho spravíte, můžete být na kánoi dole za den."

Led pod nimi byl však čím dál nejistější, odlamoval se od břehů a nepřestával stoupat. V místech, kde se led břehu ještě držel, vytékala na povrch voda, a jim nezbývalo, než se jí s obtížemi brodit. Little Peco hřměla a burácela. Zatímco bojovali o míle, z nichž každá představovala deset mil vrchem, všude kolem nich se objevovaly nové praskliny a trhliny.

"Vylezte si na saně, doktore, a zdřímněte si," nabídnul Daw. Zlověstný záblesk v černých očích mu však naznačil, aby svůj návrh raději neopakoval.

Už v poledne obdrželi poslední varování blížícího se konce. Pod ledovým příkrovem, na kterém stáli, začaly burácet kusy ledu, unášené prudkým proudem. Psi úzkostně kňučeli a toužebně se obraceli ke břehu.

"To znamená, že nahoře je volná voda," vysvětlil Daw. "Co nevidět se to někde zatarasí a řeka vystoupá během sta minut o sto stop. Musíme nahoru, pokud ovšem bude kudy. Pojďme! Jen do toho! A to si vezměte, že Yukon zůstane zamrzlej ještě několik tejdnů."

Vysoko čnějící stěny kaňonu, v těchto místech neobvykle úzkého, byly však pro výstup příliš strmé. Daw a Linday museli pokračovat dál; a pokračovali tak dlouho, dokud nedošlo ke katastrofě. Led se s hlasitou ranou rozpuknul přímo pod spřežením. Dvě zvířata vpro-

or slushy sound. Water was slushing on the floor. MARAST, ČVACH-TANICE, ROZBŘEDLÝ SNÍH.

^{4.} to snooze v.: To take a light nap; doze. *He used to take a snooze after the lunch*. DŘÍMAT, KLIMBAT.

^{5.} to yearn v.: To have a strong, often melancholy desire; to feel deep pity, sympathy, or tenderness: *yearned over the child's fate*. TOUŽIT, PRAHNOUT.

^{6.} asunder adv.: Into separate parts or pieces. *The curtains had been drawn asunder*. VEDVÍ, OD SEBE.

of the string went into the fissure¹, and the grip of the current on their bodies dragged the lead-dog backward and in. Swept down-stream under the ice, these three bodies began to drag² to the edge the two whining dogs that remained. The men held back frantically on the sled, but were slowly drawn along with it. It was all over in the space of seconds. Daw slashed the wheel-dog's traces with his sheath³-knife, and the animal whipped over the ice-edge and was gone. The ice on which they stood, broke into a large and pivoting cake that ground and splintered⁴ against the shore ice and rocks. Between them they got the sled ashore and up into a crevice in time to see the ice-cake up-edge, sink, and down-shelve from view.

Meat and sleeping-furs were made into packs, and the sled was abandoned. Linday resented Daw's taking the heavier pack, but Daw had his will.

"You got to work as soon as you get there. Come on."

It was one in the afternoon when they started to climb. At eight that evening they cleared the rim⁵ and for half an hour lay where they had fallen. Then came the fire, a pot of coffee, and an enormous feed of moose-meat. But first Linday hefted the two packs, and found his own lighter by half.

"You're an iron man, Daw," he admired.

"Who? Me? Oh, pshaw! You ought to see Rocky. He's made out of platinum, an' armour⁶ plate, an' pure gold, an' all strong things. I'm mountaineer, but he plumb beats me out. Down in Curry County I used to 'most kill the

^{1.} fissure n.: A long narrow opening; a crack or cleft; the process of splitting or separating; division; a separation into subgroups or factions; a schism. *The fissure on the tooth.* PRASKLINA, PUKLINA, TRHLINA.

^{2.} to drag v.: To pull along with difficulty or effort; haul: *dragged the heavy box out of the way*, synonym – pull; to cause to trail along a surface, especially the ground; to trail along the ground: *The dog's leash dragged on the sidewalk*. TÁHNOUT, VLÉCT, VLÁČET.

^{3.} sheath n.: A case for a blade, as of a sword; any of various similar coverings. *He sheathed his sword*. POCHVA.